

Οι Μέλισσες της Ελλάδος: Ερευνώντας, Εκπαιδεύοντας, Αξιοποιώντας

Θεοδώρα Πετανίδου
Εργαστήριο Βιογεωγραφίας και Οικολογίας
Τμήμα Γεωγραφίας
Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Λόφος Πανεπιστημίου
81100 Μυτιλήνη

Κύριο αντικείμενο του Εργαστηρίου Βιογεωγραφίας και Οικολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, εδώ και δεκαετίες, είναι οι αγριομέλισσες της Ελλάδας, κυρίως οι μοναχικές, ενώ λιγότερο συστηματική είναι η ενασχόληση με την κοινή μέλισσα (*Apis mellifera*). Στην ομιλία μου θα αναφερθώ σε εν εξελίξει έρευνες και δράσεις του Εργαστηρίου, οι οποίες εντάσσονται σε τρεις βασικούς πυλώνες που αφορούν στις μέλισσες της Ελλάδας:

1. Την έρευνα και απόκτηση γνώσης που αφορά στην νυν και μελλοντική νεκταροπαραγωγή των φυσικών οικοσυστημάτων της πατρίδας μας και, ως απόρροια τούτου, τη δημιουργία χαρτών νεκταροπαραγωγής. Η έρευνα αφορά επί του παρόντος στο νησί της Λέσβου. Ένα ακόμη σχετικό αντικείμενο είναι η δημιουργία βάσης δεδομένων των κυριότερων μελισσοκομικών φυτών της Ελλάδας (>300 είδη).
2. Την εκπαίδευση επί των επικονιαστών της Ελλάδας, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έργου LIFE 4 POLLINATORS χρησιμοποιώντας ως εργαλείο την «επιστήμη των πολιτών». Με ολοκαινουργό υλικό που αφορά στην αναγνώριση ανθοφόρων φυτών και εντόμων, μέσω ποικίλων μεθόδων μεταφοράς γνώσης (από καθέδρας διδασκαλία, Bioblitzes, εγχειρίδια πληροφοριών για ποικίλους χρήστες), η γνώση σχεδιάζεται να μεταδοθεί σε Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, ΜΚΟ και επιστημονικές οργανώσεις, επαγγελματικούς φορείς (γεωργούς, μελισσοκόμους κ.λπ.).
3. Την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων και του υλικού έρευνας του Εργαστηρίου, για πολιτιστική και τοπική ανάπτυξη. Προς την κατεύθυνση αυτή θα αξιοποιηθεί το υλικό (αρχιτεκτονικό, εθνολογικό) που συνελέγη τα τελευταία χρόνια και αφορά στα μελισσόσπιτα, κτίρια ικανού όγκου που χρησιμοποιούνταν στο παρελθόν για την άσκηση μελισσοκομίας στη Βόρειο Άνδρο. Τα μελισσόσπιτα, μοναδικά στην Ελλάδα, είναι και αξιοποιήσιμα στο πλαίσιο των μελισσοτουριστικών δρόμων της μέλισσας. Τέλος, αναγνωρίζοντας ότι η Ελλάδα αποτελεί εξαίρεση ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες που έχουν καταγεγραμμένο γλωσσάρι που αφορά στην ονοματολογία των διάφορων ειδών μελισσών και άλλων επικονιαστών, το Εργαστήριο έχει αρχίσει συστηματική προσπάθεια εμπλουτισμού της πολιτισμικής αυτής δεξαμενής, ελπίζοντας ότι θα μπορέσει να συλλέξει ό,τι δεν έχει ήδη χαθεί. Βασικό βήμα το ερωτηματολόγιο:

https://docs.google.com/forms/u/2/d/e/1FAIpQLSch5hHMeS56P-GTFcKQwsS2mcgLSI-JKEV4jyXCNOG64edQfA/viewform?usp=send_form.